

جهان دو قطبی

درس ۹

مطالب ابتدای فصل سوم و ابتدای درس نهم

- فرهنگ غرب با عقاید و ارزش‌های خود آرمان‌های جدید را پیش روی انسان قرار داد و جامعه غربی با این آرمان‌ها بسیاری از تضادها و چالش‌های پیشین را پشت سر گذاشت و نظام اجتماعی جدیدی را پدید آورد.
- نمونه‌ای از چالش‌هایی که جامعه غربی با عقاید و آرمان‌های جدید خود از آن‌ها عبور کرد، عبارت از:
  - چالش بین رویکردهای نظری و عملی کلیسا
  - رویکرد نظری کلیسا، رویکرد معنوی و دینی و رویکرد عملی آن دنیوی و این جهانی بود.
- چالش کلیسا: کلیسا مدعی بود زندگی دنیا را با ارزش‌های معنوی و دینی اداره می‌کند و در عین حال به رفتارهای دنیوی و این جهانی روی می‌آورد.
- جامعه غربی، به دلیل ناتوان بودن از حل این چالش از طریق اصلاح رفتار دنیوی آباء کلیسا، به نفی رابطه دین و دنیا پرداخت و از رویکرد معنوی نسبت به این عالم دست شست.
- ارزش‌ها و آرمان‌های دنیوی در قرن هجدهم موجی از امید آفرید، امید به «حاکمیت دنیوی و این جهانی انسان»، امید به «قدرت و سلطه آدمی بر طبیعت» و امید به «ایجاد بهشتی که پیش از آن در آسمان» به دنبال آن بود.
- جهان غرب در راستای تحقق این آمل‌ها، حقوق، سیاست، اقتصاد و صنعت متناسب با فرهنگ خود را به‌وجود آورد.
- اما چهار انبوهی از چالش‌ها شد که از متن فرهنگ خود پدید آورده بود.
- به میزانی که فرهنگ جدید غرب از مرزهای خود فراتر می‌رود و در مسیر جهانی‌شدن گام برمی‌دارد، تضادها و چالش‌های آن نیز جهانی می‌شوند.

چالش‌های جدید فرهنگ غرب

- چالش‌های جدیدی که فرهنگ جدید غرب با آن‌ها مواجه شد به‌صورت‌های متفاوتی آشکار می‌شود:
  ۱. اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی
  ۲. منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای
  ۳. مقطعی و مستمر
  ۴. خرد و کلان
  ۵. معنوی و دینی
  ۶. معرفتی و علمی
  ۷. درون فرهنگی و بین فرهنگی
  ۸. تمدنی (درون تمدنی و میان تمدنی)
  ۹. ذاتی و عارضی
- چالش‌های فوق‌الذکر در بسیاری از موارد متداخل هستند؛ برخی از آن‌ها در عین اقتصادی یا اجتماعی بودن، می‌توانند خرد یا کلان، مقطعی یا مستمر و... نیز باشند.
- متفکران غربی در اغلب موارد کوشیده‌اند براساس اصول فرهنگی خود، از این چالش‌ها عبور کنند، ولی برخی مواقع به ناگزیر در مسیر عدول از مرزهای هویتی و فرهنگی خود نیز گام برداشته‌اند.
- چالش‌های ذاتی: در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی، ریشه دارد. ● چالش‌های عارضی: در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند.

اولین چالش جوامع صنعتی، «چالش فقر و غنا» است.

لیبرالیسم اولیه

- لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم را «لیبرالیسم اولیه» می‌نامند.
- لیبرالیسم اولیه، نظام «آریاب - رعیتی» را در هم ریخت، از جمله:
  - کشاورزان را از بردگی رها کرد و به آن‌ها اجازه داد تا مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.
  - موانع پیشین مانند غیر قابل فروش بودن زمین را از پیش پای سرمایه‌داران برداشت.
  - کشاورزان به‌صورت کارگرانی درآمدند که سرمایه وجود خود را در معرض خرید سرمایه‌داران قرار می‌دادند.
  - سرمایه‌داران آزادانه به بهره‌کشی بردگانی پرداختند که به ظاهر از قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.
- نظریه‌پردازان اقتصاد لیبرال:
  - آزادی فعالیت سرمایه‌داران را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.
  - هر نوع مداخله دولت را منع می‌کردند.
  - حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.
- وضعیت نوانخانه‌ها در انگلستان که پیشگام انقلاب صنعتی بود: مستمندان مرگ را به زندگی ترجیح می‌دادند.
- لیبرالیسم: با تکیه بر شعار «آزادی» و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود.
- در نتیجه: نخستین چالش (چالش فقر و غنا) در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی اقتصادی

- مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، معتقد به «نفی حق حیات» کسانی بود که در فقر متولد شدند.

«آن‌تنج که در دنیای از قبل تسلط شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه، خواهان کار او نباشد، هیچ گونه حقوقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا در مورد مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفره گترده طبیعت، جایح برای او وجود ندارد. طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و خود این حکم را اجرا می‌کند.»

- ریکاردو، اقتصاددان کلاسیک مخالف دخالت دولت در اقتصاد، حتی «افزایش دستمزد کارگران» و «رفاه کارگران» را موجب «بالا رفتن تولید نسل آن‌ها» و پیدایش «مشکلات بعدی» می‌دانست.

«اگر حکومتگران ما بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند، کلاًها قیمت مناسب خود را داشته باشند. استعداد و تلاش به‌یاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را ببیند. بیشتر وقت کشور را به بهترین وجه تأمین خواهند کرد.»

لردجان راسل (پدربزرگ برتراندراسل) در انگلستان، تحت تأثیر حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کرد و در شرایط قحطی، صدور گندم و جو از ایرلند با حمایت ارتش بریتانیا انجام شد.

منتقدان نظریه‌های لیبرالیستی اقتصادی

دیکنز، نویسنده انگلیسی در رمان خود به نام «الیور توئیست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که الهام‌بخش و مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد «لیبرالیسم اقتصادی» پرداخت. از نظر او چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، تنها با یک حرکت انقلابی قابل حل بود. جامعه آرمانی مارکس از «فردگرایی لیبرالیستی» و «اقتصاد سرمایه‌داری» عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

سوسیالیسم، کمونیسم و مارکسیسم

سوسیالیسم: دارای رویکرد جامعه‌گرا (مقابل فردگرا) / معتقد به مالکیت خصوصی (ولی مانند سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند). از دیدگاه مارکس، سوسیالیسم مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم است.

کمونیسم: دارای رویکرد جامعه‌گرا (مقابل فردگرا) / قائل به مالکیت خصوصی نیست. مارکسیسم: ناظر به اندیشه‌های سیاسی مارکس / نظریه‌ای بود که در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب، به حل مسائلی می‌پرداخت که از متن این فرهنگ پدید آمده بود. به عبارت دیگر، رویکرد مارکس نسبت به عالم نیز رویکردی سکولار بود. (مارکس قصد عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب را نداشت، بلکه در چارچوب همان مبانی به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت).

شکل‌گیری بلوک شرق و غرب

بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان آن در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. بدین ترتیب، این دو گروه با عنوان دو جریان چپ و راست شناخته شدند.

جریان چپ، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.

حزب کمونیست شوروی در سال ۱۹۱۷ میلادی توانست قدرت را در روسیه به دست گیرد.

پس از به قدرت رسیدن حزب کمونیست در شوروی سابق، دو جریان راست و چپ در طی قرن بیستم، بلوک شرق و غرب را شکل دادند.

بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود.

بلوک غرب شامل آمریکا و اروپای غربی بود.

چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در تمام قرن بیستم تا فروپاشی شوروی در سال ۱۹۹۱ میلادی ادامه یافت.

چالش بین بلوک شرق و غرب چه نوع چالشی بود؟

چالش بین بلوک شرق و غرب، از لحاظ جغرافیای سیاسی جهانی، «فرا منطقه‌ای یا جهانی» و به لحاظ فرهنگی، «درون فرهنگی» بود.

این چالش «جهانی» بود، چون بلوک شرق و غرب از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز قرار گرفته و جهان را به دو قطب تقسیم کرده بودند.

این چالش «درون فرهنگی» بود، چون: رویکرد نظری مارکس، نسبت به عالم، رویکرد سکولار بود و او در چارچوب همان بنیان‌های نظری فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

چالش بین بلوک شرق و غرب از نوع چالشی‌هایی نیست که «بین فرهنگ‌های مختلف» به وجود می‌آید. (یعنی، بین فرهنگی نیست).

پایان بلوک شرق و غرب و چالش میان آن‌ها

شعار نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی در انتقاد از «لیبرالیسم قرن هجدهم»، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت بود.

نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با دو مشکل اساسی مواجه بودند که عبارت‌اند از:

۱. از بین رفتن آزادی افراد، به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

۲. پیدایش طبقه جدید، با این که مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و مورد انتقاد قرار می‌دادند، در دامان کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه براساس ثروت، بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

نادرست	درست	الف) تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است.
☐	☐	۷۹۴. لیبرالیسم اولیه رویکردی فردی و اقتصادی داشت.
☐	☐	۷۹۵. نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را علت عقب‌ماندگی جوامع می‌دانستند.
☐	☐	۷۹۶. نظریه مالتوس نفی حیات کسانی بود که در فقر متولد شده بودند.
☐	☐	۷۹۷. ریکاردو از طرفداران دخالت دولت در اقتصاد و افزایش دستمزد کارگران بود.

- ۷۹۸. لیبرالیسم با شعار آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود.
- ۷۹۹. جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد.
- ۸۰۰. مخالفان نظام سرمایه‌داری که تحت عنوان چپ قرار می‌گرفتند، احزاب دموکرات و سوسیالیست را ایجاد کردند.
- ۸۰۱. چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن واحد پدید آمده بود.
- ۸۰۲. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد «لیبرالیسم اقتصادی» پرداخت.
- ۸۰۳. چالش بلوک شرق و غرب یک چالش درونی و منطقه‌ای در سطح جهان بود.
- ۸۰۴. چالش‌های ذاتی؛ در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی، ریشه دارد.
- ۸۰۵. بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی، چین و کره شمالی بود.

پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (واژگان کلیدی)

- ۸۰۶. اولین چالش جوامع صنعتی چالش ..... بود.
- ۸۰۷. راه‌حل مارکس برای حل چالش‌های نظام سرمایه‌داری، ..... بود.
- ۸۰۸. لیبرالیسم قرن ..... و ..... را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.
- ۸۰۹. لیبرالیسم اولیه، روابط اجتماعی ..... را درهم ریخت.
- ۸۱۰. کشور ..... پیشگام در انقلاب صنعتی، چالش فقر را پشت سر می‌گذاشت.
- ۸۱۱. ....، در رمان «البور توپیست» در قالب طنزی تلخ، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی که الهام‌بخش و مدافع آن‌ها بودند را به سخره گرفت.
- ۸۱۲. ریکاردو، ..... مخالف دخالت دولت در اقتصاد و حتی افزایش دستمزد کارگران بود.
- ۸۱۳. لیبرالیسم با تکیه بر شعار .....، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.
- ۸۱۴. جامعه آرمانی مارکس، مالکیت ..... را از بین می‌برد و صورتی ..... و کمونیستی پیدا می‌کرد.
- ۸۱۵. جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه ..... و توزیع مناسب ..... را شعار خود قرار می‌دادند.
- ۸۱۶. کشورهای ..... و ..... با دو اقتصاد متفاوت به ترتیب، دو ابرقدرت بلوک غرب و شرق بودند.
- ۸۱۷. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم ..... را نقد کرد و از نظر او حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری فقط با یک ..... قابل حل بود.
- ۸۱۸. بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های ..... در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس ..... قرار می‌گرفتند.
- ۸۱۹. به میزانی که فرهنگ جدید غرب از مرزهای خود فراتر می‌رود و در مسیر ..... گام برمی‌دارد، تضادها و چالش‌های آن نیز ..... می‌شوند.
- ۸۲۰. لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم ..... می‌نامند و این رویکرد، بیشتر رویکرد ..... و ..... است.
- ۸۲۱. لیبرالیسم با تکیه بر شعار ..... و خصوصاً .....، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و ..... را در عرصه حیات انسانی نادیده انگاشته بود.
- ۸۲۲. مارکس در نیمه ..... قرن ..... به نقد ..... پرداخت. از نظر او چالش‌های ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری، تنها با ..... قابل حل بود.
- ۸۲۳. دو جریان چپ و راست، طی قرن .....، بلوک شرق و غرب را شکل دادند. نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم .....، ..... و ..... را شعار خود قرار دادند.
- ۸۲۴. چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در تمام قرن ..... تا فروپاشی بلوک شرق در سال ..... میلادی ادامه یافت.
- ۸۲۵. رویکرد نظری مارکس نسبت به عالم، رویکردی ..... بود، مارکس قصد عبور از ..... فرهنگ غرب را نداشت، بلکه در چارچوب همان مبانی به حل مسائل اجتماعی جامعه خود می‌پرداخت.
- ۸۲۶. چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که ..... یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آیند و از نوع چالش‌هایی نبود که ..... فرهنگ‌های مختلف به وجود می‌آید.

پ) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید. (یک مورد از سمت چپ اضافی است.)

- ۸۲۷. ۱. مالتوس الف- مبارزه با اردوگاه آزادی اقتصادی و طرفداری از عدالت اقتصادی
- ۲. فقر و غنا ب- راه استثمار برای صاحبان ثروت را باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.
- ۳. ریکاردو پ- معتقد به نفی حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند.
- ۴. لیبرالیسم ت- نخستین تضاد لیبرالیسم اقتصادی
- ث- اعتقاد به مشکل آفرین بودن رفاه بیشتر کارگران

ت) به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۸۲۸. یکی از اندیشمندان معتقد به سکولاریسم در علوم اجتماعی را نام ببرید.

پرسش‌های درس ۹

۸۶۴. با توجه به جملات زیر گزینه دارای چالش‌های درست را انتخاب کنید.
«گروه تروریستی داعش از کشورهای مختلف در سطح جهان نیرو می‌پذیرد. فعالیت تروریستی این گروه در سوریه توسط نیروهای مردمی و سپاه قدس ایران به پایان رسید.»
- ۱ عارضی- جهانی- برون فرهنگی- مستمر
۲ ذاتی- منطقه‌ای- درون فرهنگی- مقطعی
۳ ذاتی- جهانی- برون فرهنگی- مقطعی
۴ عارضی- جهانی- برون فرهنگی- مقطعی
۸۶۵. «با عدم خرید کالاهای ایرانی اقتصاد کشور دچار رکود و بیکاری می‌شود.» کدام گزینه چالش‌های مربوط به آن را در برمی‌گیرد؟
- ۱ ذاتی- درون فرهنگی- اقتصادی- فردی
۲ عارضی- درون فرهنگی- اقتصادی- اجتماعی
۳ ذاتی- درون فرهنگی- اقتصادی- اجتماعی
۴ عارضی- برون فرهنگی- اقتصادی- فردی
۸۶۶. چالش فقر و غنا از نظر گستره از چالش‌های ..... از نظر زمانی ..... و به لحاظ فرهنگ ..... است.
- ۱ جهانی- مستمر- درون فرهنگی
۲ منطقه‌ای- مستمر- درون فرهنگی
۳ منطقه‌ای- مقطعی- برون فرهنگی
۴ جهانی- مقطعی- درون فرهنگی
۸۶۷. کدام گزینه راجع به نظریه‌پردازان لیبرال درست است؟
- ۱ سرمایه‌داران می‌توانند آزادانه فعالیت کنند و دولت باید در فعالیت‌هایشان مداخله نماید.
۲ سرمایه‌داران اجازه فعالیت آزادانه را ندارند و سرمایه‌آنها باید در جهت کمک به مستمندان هزینه گردد.
۳ سرمایه‌داران در فعالیت‌های سیاسی آزادند و در فعالیت‌های اقتصادی محدودیت دارند.
۴ سرمایه‌داران اجازه فعالیت آزادانه را دارند و دولت حق مداخله در امور اقتصادی را ندارد.
۸۶۸. سرنوشت کشاورزان و سرمایه‌داران به ترتیب در لیبرالیسم اولیه چه بود؟
- ۱ کشاورزان از بردگی به‌طور کامل نجات یافتند- سرمایه‌داران هم سرمایه خود را به نفع عموم مردم به کار گرفتند.
۲ کشاورزان از بردگی پیشین نجات یافتند و به‌صورت کارگرانی درآمدند که توسط سرمایه‌داران خریداری می‌شدند- سرمایه‌داران آزادانه به استثمار و بهره‌کشی از کارگران پرداختند.
۳ کشاورزان از بردگی کلاسیک نجات یافته و به نوع جدیدی از برده تبدیل شدند- سرمایه‌داران از استثمار بردگان دست کشیدند و آنها را به کلی آزاد کردند.
۴ کشاورزان صاحب زمین شدند و کار را برای خود شروع کردند- سرمایه‌داران با محدودیت‌هایی که دولت تعیین می‌کرد از کارگران بهره‌کشی می‌کردند.
۸۶۹. درست یا نادرست بودن جملات را به ترتیب مشخص کنید.
«لیبرالیسم اولیه، نظام ارباب رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مرتبط با آن را برهم زد.»
«در انگلستان به‌دلیل حاکمیت تفکر لیبرالیستی، مستمندان در نوانخانه‌ها مرگ را بر زندگی ترجیح می‌دادند.»
«دیکنز نویسنده رمان «الیور توئیست» مدافع وضعیت نوانخانه‌ها و مستمندان بود و با طنزی ملایم آن را بیان کرد.»
«احزاب سوسیالیستی و لیبرالیستی قبل از انقلاب فرانسه در مجلس، با عنوان چپ و راست نام‌گذاری شدند.»
«لیبرالیسم اولیه به سرمایه‌داران اجازه استثمار و بهره‌کشی از بردگان را که ظاهراً از قید و بندهای پیشین آزاد گشته بودند، داد.»
- ۱ ن - د - ن - ن - د - د
۲ د - د - ن - ن - د - د
۳ ن - ن - د - د - ن - ن
۴ د - ن - ن - ن - د - د
۸۷۰. با توجه به ترتیب جملات، گزینه درست را انتخاب کنید. هر کدام متعلق به چه کسی است؟
«اگر حاکمان بگذارند، سرمایه پرسودترین راه خود را دنبال می‌کند.»
«بر سر سفره طبیعت جایی برای فقرا وجود ندارد.»
«انقلاب تنها راه حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری است.»
- ۱ ریکاردو- مالتوس- مارکس
۲ مالتوس- ریکاردو- مارکس
۳ جان راسل- مارکس- ریکاردو
۴ مارکس- جان راسل- مالتوس
۸۷۱. دولتمردان انگلیسی از جمله جان راسل هیچ اقدامی علیه قحطی در ایرلند انجام ندادند و حتی گندم و جو را از ایرلند به جاهای دیگر صادر می‌کردند. این اقدام ناشی از غلبه کدام تفکر بود؟
- ۱ سکولاریسم
۲ فردگرایی سوسیالیستی
۳ لیبرالیسم اقتصادی
۴ جمع‌گرایی لیبرالیستی
۸۷۲. شعار لیبرالیسم ..... خصوصاً ..... بود که همین سبب نادیده گرفتن ..... و در نتیجه به چالش ..... منجر شد.
- ۱ عدالت- عدالت اجتماعی- آزادی- فقر و غنا
۲ آزادی- آزادی اجتماعی- عدالت- عدالت اقتصادی
۳ آزادی- آزادی اقتصادی- عدالت- فقر و غنا
۴ آزادی- آزادی اقتصادی- عدالت- عدالت اقتصادی
۸۷۳. آزادی منفی؛ یعنی عدم تحمیل محدودیت از طرف دیگران و آزادی مثبت؛ یعنی خودمختاری و استقلال برای انجام کاری که عاقلانه به نظر می‌رسد. کدام متفکر درباره این دو نوع آزادی صحبت کرد؟
- ۱ مالتوس
۲ مارکس
۳ جان راسل
۴ آیزیا برلین
۸۷۴. احزاب ..... و ..... مخالف سرمایه‌داری بودند که بعد از انقلاب فرانسه در سمت ..... مجلس قرار می‌گرفتند.
- ۱ لیبرالیستی- کمونیستی- چپ
۲ سوسیالیستی- کمونیستی- چپ
۳ سوسیالیستی- کمونیستی- راست
۴ سوسیالیستی- لیبرالیستی- راست
۸۷۵. سوسیالیسم قائل به حذف مالکیت خصوصی و مخالف آزادی اقتصادی بود؛ هدف این تفکر رسیدن به چه بود؟
- ۱ آزادی فعالیت سرمایه‌داران
۲ آزادی سیاسی و اقتصادی عموم مردم
۳ عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه ثروت
۴ عدالت اقتصادی و عدم دخالت دولت
۸۷۶. کدام‌یک در ارتباط با چالش‌های عارضی و ذاتی، به ترتیب، درست است؟
- ۱ در رفتارها و هنجارهای یک فرهنگ ریشه دارد- در عقاید و ارزش‌های درونی فرهنگ و جامعه ریشه دارد.
۲ در اثر عوامل خارجی فرهنگ پدید می‌آید- در هنجارها و ارزش‌های بیرونی فرهنگ و جامعه ریشه دارد.
۳ ناشی از عوامل خارجی است- ناشی از عقاید و ارزش‌های درونی فرهنگ و جامعه است.
۴ در عقاید و ارزش‌های درونی فرهنگ ریشه دارد- در رفتارها و هنجارهای درونی فرهنگ و جامعه ریشه دارد.

۸۷۷. به ترتیب بگویید «بین چالش‌های جدید جوامع صنعتی چه رابط‌های وجود دارد» و «متفکران غربی برای عبور از این چالش‌ها، چگونه عمل کرده‌اند؟» (کنکاشی)
- ۱ در برخی موارد متداخل‌اند- همواره براساس اصول و بنیان‌های فرهنگی خود عمل کرده‌اند.
  - ۲ در بسیاری از موارد متداخل‌اند- در بیشتر موارد در چارچوب بنیان‌ها و اصول فرهنگی خود عمل کرده‌اند.
  - ۳ در بسیاری از موارد متعارض‌اند- در برخی موارد به ناگزیر در مسیر عدول از مرزهای هویتی و فرهنگی خود گام برداشته‌اند.
  - ۴ در برخی موارد متعارض‌اند- در اغلب موارد به ناگزیر در مسیر عدول از مرزهای هویتی و فرهنگی خود گام برداشته‌اند.
۸۷۸. «اولین چالش جوامع صنعتی»، «زمان پیدایش» و «علت پیدایش آن»، به ترتیب، کدام است؟ (حافظه‌ای)
- ۱ فقر و غنا- قرن ۱۸- باز شدن راه استثمار برای سرمایه‌داران و نادیده گرفتن عدالت از طریق حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی
  - ۲ فقر و غنا- قرن ۱۹- حل مسائل اجتماعی براساس اصولی خارج از مرزهای هویتی و فرهنگی در حاکمیت لیبرالیستی غرب
  - ۳ دنیوی و معنوی- قرن ۱۸- حل مسائل اجتماعی براساس شعارهای آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی در حاکمیت لیبرالیستی غرب
  - ۴ دنیوی و معنوی- قرن ۱۹- در هم ریختن نظام ارباب رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن از طریق حاکمیت لیبرالیسم اولیه
۸۷۹. با توجه به عدالت اجتماعی مارکس و برابری لیبرالیسم، کدام گزینه درست است؟ (مفهومی)
- ۱ مستمندان باید از سهم بیشتری از ثروت عمومی بهره‌مند شوند. هر فرد در جامعه به نسبت سرمایه خود سهم می‌برد.
  - ۲ هر فرد در جامعه اجازه سرمایه‌گذاری دارد و در این صورت همه از رفاه برخوردار خواهند بود. مالکیت خصوصی اجازه برابری بین مستمندان و سرمایه‌داران را می‌دهد.
  - ۳ مستمندان و سرمایه‌داران از حقوق یکسانی باید برخوردار گردند. مالکیت عمومی برابری افراد را در جامعه تضمین می‌کند.
  - ۴ مالکیت عمومی، بیشتر شدن سهم مستمندان را در پی دارد. مالکیت خصوصی برابری مستمندان و سرمایه‌گذاران را منجر می‌شود.
۸۸۰. کدام‌یک در ارتباط با لیبرالیسم اولیه درست است؟ (ترکیبی)
- ۱ قرن ۱۹ و ۲۰- بیشتر، رویکردی فردی و اقتصادی است.- موانع ارزشی و هنجارهای نظام اخلاقی پیشین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت.
  - ۲ قرن ۱۸ و ۱۹- رویکردی اقتصادی است.- کشاورزان را از بردگی خاص و گسترده رها کرد و به آنان اجازه داد تا مهاجرت کنند.
  - ۳ قرن ۱۹ و ۲۰- رویکردی جامعه‌گرا و اقتصادی است.- به سرمایه‌داران اجازه داد تا آزادانه به استثمار کارگران بپردازند.
  - ۴ قرن ۱۸ و ۱۹- بیشتر، رویکردی فردی و اقتصادی است.- نظام ارباب رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوطه را در هم ریخت.
۸۸۱. کدام‌یک در ارتباط با دیدگاه طرفداران حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی درست نیست؟ (ترکیبی)
- ۱ کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند و معتقد به نفی حق حیات کسانی بودند که در فقر متولد می‌شدند.
  - ۲ خواستار مداخله دولت و کاهش بهایی بودند که سرمایه‌داران برای قانون می‌پردازند.
  - ۳ رفاه کارگران را موجب بالا رفتن تولید آنان و پیدایش مشکلات بعدی می‌دانستند.
  - ۴ آزادی فعالیت سرمایه‌داران را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.
۸۸۲. در کدام‌یک، تمام افراد نام برده شده مدافع لیبرالیسم اقتصادی بودند؟ (حافظه‌ای)
- ۱ ریکاردو، مالتوس، مارکس ۲ برتراند راسل، دیکنز، مارکس ۳ لردجان راسل، مالتوس، ریکاردو ۴ لردجان راسل، ریکاردو، دیکنز
۸۸۳. مارکس چه قرنی از لیبرالیسم اقتصادی انتقاد کرد و چه راه‌حلی برای عبور از چالش‌های نظام سرمایه‌داری ارائه داد؟ (کنکاشی)
- ۱ نیمه دوم قرن نوزدهم- تغییر ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری از طریق نفی مالکیت خصوصی
  - ۲ نیمه اول قرن نوزدهم- تغییر ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری از طریق یک حرکت انقلابی
  - ۳ نیمه دوم قرن نوزدهم- تغییر نظام سرمایه‌داری به نظام اجتماعی سوسیالیستی و کمونیستی
  - ۴ نیمه اول قرن نوزدهم- حل چالش‌های ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب
۸۸۴. کدام‌یک در ارتباط با اندیشه سیاسی مارکس درست است؟ (کنکاشی)
- ۱ سوسیالیسم، مرحله انتقالی برای رسیدن به کمونیسم ۲ کمونیسم، مرحله انتقالی برای رسیدن به مارکسیسم
  - ۳ سوسیالیسم، مرحله انتقالی برای رسیدن به مارکسیسم ۴ کمونیسم، مرحله انتقالی برای رسیدن به سوسیالیسم
۸۸۵. کدام مورد از ویژگی‌های نظریات مارکس محسوب نمی‌شود؟ (سراسری-۹۲)
- ۱ عبور از اقتصاد سرمایه‌داری- نفی مالکیت خصوصی- حل چالش در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ غرب
  - ۲ عبور از فردگرایی لیبرالیستی- اعتقاد به حرکت انقلابی علیه چالش‌های نظام سرمایه‌داری- نقد لیبرالیسم اقتصادی
  - ۳ اعتقاد به عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت- شکل‌گیری طبقه جدیدی بر مدار قدرت- عبور از اقتصاد سرمایه‌داری
  - ۴ اعتقاد به حرکت انقلابی علیه چالش‌های نظام سرمایه‌داری- عبور از فردگرایی لیبرالیستی- عدم عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب
۸۸۶. کدام‌یک، به ترتیب، در ارتباط با دیدگاه سوسیالیسم و کمونیسم درست است؟ (کنکاشی)
- ۱ دارای رویکرد فردگرا و معتقد به مالکیت غیرمطلق فردی- دارای رویکرد جامعه‌گرا و معتقد به توزیع مناسب ثروت
  - ۲ دارای رویکرد جامعه‌گرا و معتقد به مالکیت غیرمطلق فردی- دارای رویکرد جامعه‌گرا و نفی مالکیت خصوصی
  - ۳ دارای رویکرد فردگرا و معتقد به مالکیت مطلق خصوصی- دارای رویکرد جامعه‌گرا و نفی مالکیت فردی
  - ۴ دارای رویکرد جامعه‌گرا و نفی مالکیت خصوصی- دارای رویکرد فردگرا و معتقد به توزیع مناسب ثروت
۸۸۷. کدام‌یک در ارتباط با رویکرد مارکس درست است؟ (ترکیبی)
- ۱ سکولار- عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب- حل مسائل اجتماعی در چارچوب مبانی عملی فرهنگ غرب
  - ۲ سوسیالیستی- عبور از بنیان‌های عملی فرهنگ غرب- حل مسائل اجتماعی در چارچوب مبانی نظری فرهنگ غرب
  - ۳ سوسیالیستی- عدم عبور از بنیان‌های عملی فرهنگ غرب- حل مسائل اجتماعی خارج از چارچوب مبانی عملی فرهنگ غرب
  - ۴ سکولار- عدم عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب- حل مسائل اجتماعی در چارچوب مبانی فرهنگ غرب
۸۸۸. کدام گزینه ویژگی‌های چالش بلوک شرق و غرب را به درستی بیان می‌کند؟ (حافظه‌ای)
- ۱ جهانی- برون فرهنگی- مستمر ۲ منطقه‌ای- درون فرهنگی- درون فرهنگی- مستمر
  - ۳ منطقه‌ای- برون فرهنگی- مقطعی ۴ جهانی- درون فرهنگی- مقطعی
۸۸۹. جریان‌های راست و چپ در مجلس فرانسه، به ترتیب، چه گروه‌هایی بودند و از چه زمانی شکل گرفتند؟ (حافظه‌ای)
- ۱ مدافع لیبرالیسم اقتصادی- مدافع احزاب و اتحادیه‌های کمونیستی- پس از شکل‌گیری احزاب و اتحادیه‌های کمونیستی
  - ۲ مدافع دیدگاه‌های بلوک غرب- منتقد دیدگاه‌های بلوک غرب- پس از به قدرت رسیدن حزب کمونیست شوروی
  - ۳ مدافع نظریه‌های لیبرالیستی- منتقد لیبرالیسم اقتصادی- پس از انقلاب فرانسه
  - ۴ منتقد نظریه‌های لیبرالیستی- مدافع نظریه‌های لیبرالیستی- پس از انقلاب صنعتی در انگلستان

۸۰۲	درست	از طریق: شبکه‌های عظیم اطلاعاتی / مخدوش ساختن استقلال کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی، توسط: سازمان‌های بین‌المللی
۸۰۳	نادرست - منطقه‌ای نبود، جهانی بود.	
۸۰۴	درست	
۸۰۵	نادرست - کره شمالی نبود.	
۸۰۶	فقر و غنا	
۸۰۷	انقلاب	
۸۰۸	۱۸ - ۱۹	
۸۰۹	ارباب - رعیتی	
۸۱۰	انگلستان	
۸۱۱	دیکنز	
۸۱۲	اقتصاددان	
۸۱۳	آزادی	
۸۱۴	خصوصی - سوسیالیستی	
۸۱۵	عدالت اجتماعی - ثروت	
۸۱۶	آمریکا و شوروی	
۸۱۷	لیبرالیسم اقتصادی - انقلاب	
۸۱۸	لیبرالیستی - فرانسه	
۸۱۹	جهانی‌شدن - جهانی	
۸۲۰	اولیه - فردی - اقتصادی	
۸۲۱	آزادی - آزادی اقتصادی - عدالت	
۸۲۲	دوم - نوزدهم - لیبرالیسم اقتصادی - انقلاب	
۸۲۳	بیستم - اولیه - عدالت اجتماعی - توزیع مناسب ثروت	
۸۲۴	بیستم - ۱۹۹۱	
۸۲۵	سکولار - بنیان‌های نظری	
۸۲۶	درون - بین	
۸۲۷	۱. پ / ۲. ت / ۳. ث / ۴. ب	
۸۲۸	کارل مارکس	
۸۲۹	شوروی و آمریکا	
۸۳۰	لیبرالیسم	
۸۳۱	فردی و اقتصادی	
۸۳۲	نظریه پردازان اقتصاد لیبرال	
۸۳۳	نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی	
۸۳۴	با بنیان‌های نظری فرهنگ غرب	
۸۳۵	آزادی فعالیت صاحبان سرمایه	
۸۳۶	درون تمدنی جهان غرب	
۸۳۷	جریان‌های کمونیستی و لیبرالیستی	
۸۳۸	مالتوس	
۸۳۹	بالا رفتن تولید نسل توسط کارگران	
۸۴۰	نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که الهام‌بخش و مدافع آن‌ها بودند.	
۸۴۱	سمت چپ	
۸۴۲	نظام‌های سوسیالیستی	
۸۴۳	الف) ۱. مقطعی و مستمر ۲. خرد و کلان ۳. درون فرهنگی و بین فرهنگی ۴. ذاتی و عارضی / ب) ۱. در هم ریختن نظام ارباب - رعیتی ۲. رها کردن کشاورزان از بردگی عام و گسترده ۳. اجازه مهاجرت دادن به کشاورزان و بردگان و تصمیم‌گیری درباره	
۷۸۳	گزینه ۴	به دو جمله‌ای که در کتاب درسی به آن اشاره شده است، توجه کنید: «اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.» «ولی به تدریج، انباشت ثروت و پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات ...» با توجه به این دو جمله، گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» را می‌توانیم حذف کنیم. می‌دانید که ایجاد شرکت‌های چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات در قرن ۲۰ اتفاق افتاده است.
۷۸۴	گزینه ۲	این سؤال شبیه همان سؤالی است که در بالا طرح کرده بودیم. پاسخ سؤال قبل را بخوانید.
۷۸۵	گزینه ۳	این سؤال، ترکیبی است از درس ۷ و ۸، درس ۷: «حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت در عرصه جهانی» منجر به: تعامل فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف در عرصه نظام جهانی از نوع بین فرهنگی و بین تمدنی می‌شود. / درس ۷: «زوال تدریجی قدرت کلیسا» منجر به: حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فتوالها می‌شود. / درس ۷: «حمایت دولت‌های سکولار غربی از مبلغان مسیحی» منجر به: بسط جهانی قدرت دولت‌های سکولار و تأمین منافع اقتصادی می‌شود. / درس ۸: «پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی» منجر به: کاسته شدن اهمیت مرزهای سیاسی
۷۸۶	گزینه ۴	بی‌شک پاسخ صورت سؤال باید گزینه‌ای باشد که استقلال کشورهای دیگر مخدوش می‌کند، در نتیجه گزینه‌های «۱» و «۲» که صحبت از کمک کردن به استقلال می‌کند، نادرست هستند. گزینه «۳» نیز نادرست است چون نهادهای بین‌المللی خود را محدود به بازار منطقه‌ای نمی‌کنند.
۷۸۷	گزینه ۱	گزینه «۱»: «اگر تربیت نخبگان «کشورهای غربی» تبدیل شود به «غیرغربی»، درست خواهد بود.
۷۸۸	گزینه ۲	دقت داشته باشید که ابتدا در اغلب موارد خودباختگی فرهنگی ایجاد می‌شود و سپس جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی از دست می‌دهد و عناصر فرهنگ دیگر را به صورت تقلیدی فرا می‌گیرد.
۷۸۹	گزینه ۳	مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی در سطح وسیع، از طریق: رسانه‌ها/ تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی توسط جهان غرب، بیشتر از طریق: تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی.
۷۹۰	گزینه ۲	منظور از توزیع هدفمند علوم انسانی: آموزش علوم انسانی با بنیان‌های سکولار/ منظور از توزیع هدفمند علوم طبیعی: آموزش بخشی از علوم طبیعی که مورد نیاز برای خدمات‌رسانی به غرب است و عدم آموزش بخشی که نقش راهبردی دارد.
۷۹۱	گزینه ۳	ترویج علوم انسانی غربی عمیق‌ترین نقش را در توزیع جهانی فرهنگ غربی ایفا می‌کند، زیرا این علوم موجب می‌شود تا فرهنگ‌های معنوی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند.
۷۹۲	گزینه ۱	تکنولوژی هسته‌ای از علوم راهبردی است که غرب از آموزش آن به کشورهای در حال توسعه خودداری می‌کند. هدف غرب از مقاومت در برابر تدوین علوم انسانی مبتنی بر نیازهای بومی جوامع، توزیع جهانی فرهنگ غرب است.
۷۹۳	گزینه ۴	بخش اول هر دو گزینه «۲» و «۴» درست‌اند اما، بخش دوم گزینه «۲» به دلیل وجود واژه دنیوی نادرست است؛ پس پاسخ گزینه «۴» است.
۷۹۴	درست	
۷۹۵	نادرست - عامل پیشرفت می‌دانستند.	
۷۹۶	درست	
۷۹۷	نادرست - ریکاردو از طرفداران لیبرالیسم بود.	
۷۹۸	درست	
۷۹۹	درست	
۸۰۰	نادرست - دموکرات نادرست است، کمونیستی درست است.	
۸۰۱	درست	

سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند. در این میان حزب کمونیست شوروی در سال ۱۹۱۷ توانست قدرت را در روسیه به دست بگیرد.

۸۵۸. بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین / بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربر گرفت.

۸۵۹. این چالش در تمام قرن بیستم تا فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ میلادی ادامه یافت و یک چالش منطقه‌ای نبود، چالشی جهانی بود. این دو بلوک با دو اقتصاد و دو سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند. آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در کانون این دو قطب قرار داشتند. هر دو بلوک به فرهنگ واحدی تعلق داشتند، یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ غرب قرار داشتند.

۸۶۰. رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های نظری فرهنگ غرب به حل مسائل اجتماعی جامعه خود می‌پرداخت.

۸۶۱. سیاسی، اسرائیل قصد دارد بر سرزمین فلسطین حکومت کند. / اجتماعی: جنگ، امنیت روانی و اجتماعی مردم فلسطین را به خطر انداخته است. / مستمر: نزاع بین فلسطین و اسرائیل از سال ۱۹۴۸ آغاز گردیده و همچنان ادامه دارد. / بین فرهنگی: منازعه بین فلسطین و اسرائیل ریشه در فرهنگ غرب (آمریکا و انگلیس تامین رژیم صهیونیست) دارد. تقابل غرب با اسلام / عارضی: جنگ فلسطین از عقاید و ارزش‌های درونی آن منشأ نگرفته و از طرف رژیم اسرائیل بر آن‌ها تحمیل شده است. / فرامنطقه‌ای: مسئله فلسطین اشغالی، سال‌هاست از مهم‌ترین مسائل مسلمانان جهان است. (راهپیمایی روز قدس در ایران که در آخرین جمعه ماه مبارک رمضان برگزار می‌شود در اعتراض به این امر است) / معنوی و دینی: در نزاع فلسطین و اسرائیل، رژیم صهیونیستی سعی بر بیرون راندن مسلمانان از سرزمین‌شان و استقرار یهودیان در آن‌جا را دارد.

۸۶۲. تصویر سمت راست مفهوم عدالتی را که مارکس می‌گوید نشان می‌دهد که نظام سوسیالیست به آن پایبند است. تصویر سمت چپ برابری مدنظر لیبرالیسم اولیه (قرن ۱۸ و ۱۹) را نشان می‌دهد. در نظام سوسیالیستی آزادی معنوی و دنیوی فرد به بهانه عدالت اقتصادی از بین می‌رود و کار و تلاش فرد بیهوده جلوه می‌کند (هر چقدر فرد بیشتر تلاش کند تا پول بیشتری کسب کند باید مالیات بیشتری بپردازد و همین امر می‌تواند انگیزه افراد برای کار بیشتر را از آن‌ها سلب کند). در این نظام قدرت به جای ثروت، طبقات جدیدی را شکل می‌دهد که بر عکس نظام لیبرالیستی است.

۸۶۳. این تصویر بهره‌کشی را نشان می‌دهد که با همراه شدن اندیشه لیبرالیسم اولیه با انقلاب صنعتی بود. در این دیدگاه آزادی اقتصادی و سود بالاتر اولویت بود. در نتیجه اجازه استعمار کارگران و به‌کارگیری بچه‌ها در کارخانه‌ها را به‌خاطر مزد پایین‌تری که می‌گرفتند، ممکن می‌ساخت.

۸۶۴. **گزینه ۴** $\llcorner$ مسأله داعش برای کشور سوریه و اکثر کشورهای مسلمان چالشی عارضی است که جهان را درگیر خود کرده است. بیرون از فرهنگ اسلامی شکل گرفته و مقطعی است؛ چراکه چند سالی است سر برآورده است و مانند گروه‌های تروریستی پیشین نابود خواهد شد.

۸۶۵. **گزینه ۳** $\llcorner$ عدم خرید کالاهای ایرانی، سبب رکود اقتصاد کشور و در نتیجه بیکاری خواهد شد. این مسأله چالش‌های ذاتی، درون فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی را در پی خواهد داشت.

۸۶۶. **گزینه ۱** $\llcorner$ فقر و غنا چالشی جهانی و مستمر است و درون فرهنگ غرب شکل گرفته است.

۸۶۷. **گزینه ۴** $\llcorner$ نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت بودند.

۸۶۸. **گزینه ۲** $\llcorner$ لیبرالیسم اولیه کشاورزان را به‌صورت کارگرانی درآورد که سرمایه وجود خود را در معرض خرید صاحبان ثروت و صنعت قرار می‌دادند و سرمایه‌داران نیز آزادانه به استعمار و بهره‌کشی از بردگان جدیدی پرداختند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

شیوه زندگی خود، پ) ۱. عبور از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری ۲. از بین بردن مالکیت خصوصی و دادن شکل سوسیالیستی و کمونیستی به آن، ت) مالتوس- ریکاردو، ث) از بین رفتن آزادی افراد- پیدایش طبقه جدید، ج) ۱. آزادی صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند. ۲. هر نوع مداخله دولت را منع می‌کردند. ۳. کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.

۸۴۴. الف) چالش بین رویکرد نظری (دینی) و رویکرد عملی (دنیوی) کلیسا ب) چالش بین قدرت کلیسا و قدرت اربابان محلی، این سؤال مربوط به متن ابتدای فصل می‌باشد.

۸۴۵. استثمار (برای صاحبان ثروت)، بی‌عدالتی و در نهایت شکل‌گیری چالش فقر و غنا در کشورهای غربی.

۸۴۶. نتیجه حاکمیت رویکرد لیبرالیسم اقتصادی در بریتانیا بود که منجر به تلفات جانی و مهاجرت نزدیک به یک و نیم میلیون نفر شد.

۸۴۷. ناتوانی خود در اصلاح رفتار دنیوی کلیسا را با حذف رویکرد معنوی به دنیا جبران نمود و رابطه دین و دنیا را منفی دانست (رویکرد سکولار). این سؤال مربوط به متن ابتدای فصل می‌باشد.

۸۴۸. لیبرالیسم اولیه، نظام ارباب- رعیتی را درهم ریخت، کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آن‌ها اجازه داد تا مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند، کشاورزان را به‌صورت کارگرانی درآورد که سرمایه خود را در معرض خرید صاحبان ثروت و صنعت قرار می‌دادند و سرمایه‌داران آزادانه، به بهره‌کشی از بردگان جدیدی پرداختند که ظاهراً از همه قیدوندهای پیشین رها شده بودند.

۸۴۹. آزادی منفی (آزادی از) عدم تحمیل محدودیت از طرف دیگران تعریف می‌شود درحالی‌که آزادی مثبت (آزادی برای) خودمختاری (استقلال) در انجام کاری که عاقلانه است همچون آزادی در رأی دادن و مشارکت در انتخابات، آزادی منفی نقدی بر لیبرالیسم اولیه است. این سؤال مربوط به قسمت مطالعه کنید می‌باشد.

۸۵۰. کشور ترکیه در بلوک غرب قرار داشت و کشور ایران در دوره پهلوی حامی بلوک غرب و با آن‌ها متحد بود. این سؤال مربوط به قسمت گفت‌وگو کنید می‌باشد.

۸۵۱

چالش	ذاتی	درون فرهنگی	اقتصادی	اجتماعی
دلیل	عقاید و ارزش‌های درونی	فرهنگ مشترک ایرانیان	تعطیلی کارخانه‌ها و بیکاری کارگران	طلاق ناشی از بیکاری

۸۵۲. مالتوس معتقد است انسانی که در دنیای از قیل تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ‌گونه حقی برای دریافت کمترین غذا ندارد و بر سفره گسترده طبیعت جایی برای او وجود ندارد و طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و خود این حکم را اجرا می‌کند.

۸۵۳. لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

۸۵۴. در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، نظریه‌هایی ارائه دادند. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. از نظر او چالش‌های سرمایه‌داری تنها با یک حرکت انقلابی قابل حل بود.

۸۵۵. جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۸۵۶. بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان آن در طرف چپ مجلس فرانسه قرار داشتند. این دو گروه با عنوان دو جریان چپ و راست شناخته شدند.

۸۵۷. مخالفان سرمایه‌داری که تحت عنوان جریان چپ قرار داشتند، احزاب

۸۶۹. **گزینه ۳** // جمله سوم نادرست است؛ چراکه دیکنز رمان الیور تویست را در قالب طنزی خشن خلق کرد. همچنین جمله چهارم نادرست است و احزاب چپ و راست بعد از انقلاب فرانسه شکل گرفتند.
۸۷۰. **گزینه ۱** // ریکاردو اقتصاددانی است که مخالف دخالت دولت در اقتصاد است. مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی این جمله را در نفی حق حیات کسانی مطرح می‌کند که در فقر متولد می‌شوند. مارکس جامعه‌شناس مشهور تنها راه حل چالش سرمایه‌داری را انقلاب می‌دانست.
۸۷۱. **گزینه ۳** // حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی سبب این اقدام دولتمردان انگلیسی شده بود.
۸۷۲. **گزینه ۳** // شعار لیبرالیسم آزادی خصوصاً آزادی اقتصادی بود که سبب نادیده گرفتن عدالت گردید و نخستین چالش را با نام فقر و غنا در غرب شکل داد.
۸۷۳. **گزینه ۴** // آیزیا برلین فیلسوف انگلیسی
۸۷۴. **گزینه ۲** // احزاب سوسیالیستی و کمونیستی مخالفان حزب لیبرالیستی بودند و بعد از انقلاب فرانسه در سمت چپ مجلس قرار می‌گرفتند.
۸۷۵. **گزینه ۳** // شعار حزب سوسیالیست عدالت بود که تمام ابعاد اجتماعی را در برمی‌گیرد و در نهایت منجر به توزیع عادلانه ثروت می‌گردد؛ بنابراین گزینه «۴» که عدالت اقتصادی را مطرح می‌کند نادرست است.
۸۷۶. **گزینه ۳** // چالش‌های عارضی، ناشی از: عوامل خارجی، چالش‌های ذاتی، ناشی از: عقاید و ارزش‌های درونی فرهنگ.
۸۷۷. **گزینه ۲** // چالش‌های جدید جوامع صنعتی در بسیاری از موارد متداخل هستند. با این توضیح به‌راحتی می‌توانیم گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» را حذف کنیم. متفکران غربی در بیشتر (اغلب) موارد براساس اصول فرهنگی خود، از این چالش‌ها عبور کرده‌اند؛ ولی در برخی موارد به ناگزیر در مسیر عدول از مرزهای هویتی خود گام برداشته‌اند.
۸۷۸. **گزینه ۱** // اولین چالش جوامع صنعتی، چالش فقر و غنا است؛ پس گزینه‌های «۳» و «۴» را رد می‌کنیم. فقر و غنا به دنبال ایجاد لیبرالیسم اقتصادی شکل گرفت. می‌دانید که لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه یا اقتصادی می‌گویند؛ پس زمان پیدایش این چالش قرن هجدهم است. علت شکل‌گیری فقر و غنا، باز شدن راه استثمار برای سرمایه‌داران و نادیده گرفتن عدالت است که از طریق لیبرالیسم اقتصادی به‌وجود آمد.
۸۷۹. **گزینه ۱** // مارکس با شعار عدالت اجتماعی برای طبقات پایین جامعه حق بیشتری قائل است درحالی‌که نظام لیبرالیستی با شعار برابری معتقد است هر فرد براساس سرمایه خود از ثروت سهم می‌برد.
۸۸۰. **گزینه ۴** // می‌دانید که لیبرالیسم اولیه، لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم است. پس گزینه‌های «۱» و «۳» را حذف می‌کنیم. لیبرالیسم؛ بیشتر دارای رویکرد فردی و اقتصادی است. با این توضیح گزینه «۲» را نیز می‌توان رد کرد. بخش سوم گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» در ارتباط با لیبرالیسم اولیه درست است. اما در بخش سوم گزینه «۲»، به‌جای صفت «خاص» باید صفت «عام» به‌کار می‌رفت.
۸۸۱. **گزینه ۲** // طرفداران حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی، هر نوع مداخله دولت را منع می‌کنند. درحالی‌که در گزینه «۲» عکس این موضوع مطرح شده است.
۸۸۲. **گزینه ۳** // مارکس و دیکنز از مخالفان لیبرالیسم اقتصادی بودند.
۸۸۳. **گزینه ۳** // مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. با این توضیح می‌توانیم گزینه‌های «۱» و «۲» را رد کنیم. از نظر مارکس چالش‌های ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری، تنها با یک حرکت انقلابی قابل حل بود؛ یعنی، تغییر نظام سرمایه‌داری به نظام اجتماعی سوسیالیستی و کمونیستی
۸۸۴. **گزینه ۱** // مارکس، سوسیالیسم را مرحله انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌دانست.
۸۸۵. **گزینه ۳** // در دیدگاه مارکس بحثی در ارتباط با عدالت اجتماعی نداریم؛ بلکه او معتقد به نفی مالکیت فردی است و این موضوع ارتباطی با عدالت اجتماعی ندارد.
۸۸۶. **گزینه ۲** // سوسیالیسم و کمونیسم، هر دو، رویکرد جامعه‌گرا هستند. با این توضیح شما می‌توانید گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» را حذف کنید. دقت داشته باشید که سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است، ولی آن را مطلق نمی‌داند، اما رویکرد کمونیسم مالکیت خصوصی را نفی می‌کند.
۸۸۷. **گزینه ۴** // رویکرد نظری مارکس، سکولار بود. مارکس قصد عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب را نداشت. با این توضیح می‌توانیم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» را رد کنیم. مارکس در چارچوب مبانی فرهنگ غرب به حل مسائل اجتماعی جامعه خود می‌پرداخت.
۸۸۸. **گزینه ۴** // چالش بلوک شرق و غرب چالشی جهانی و مقطعی است که درون فرهنگ غرب شکل گرفته است.
۸۸۹. **گزینه ۳** // جریان راست مدافع دیدگاه‌های لیبرالیستی بود. پس گزینه «۴» را رد می‌کنیم. دقت داشته باشید که جریان‌های راست و چپ در مجلس فرانسه قبل از تشکیل بلوک‌های شرق و غرب به‌وجود آمدند. با این توضیح گزینه «۲» را نیز رد می‌کنیم. جریان چپ منتقد لیبرالیسم اقتصادی بود و احزاب و اتحادیه‌های کمونیستی را تشکیل داد. بنابراین نتیجه می‌گیریم که قبل از شکل‌گیری اتحادیه‌های کمونیستی به‌وجود آمد، نه پس از آن که در گزینه «۱» به آن اشاره شده است. جریان‌های راست و چپ مجلس فرانسه پس از انقلاب فرانسه شکل گرفتند.
۸۹۰. **گزینه ۴** // بلوک غرب، شامل: آمریکا و کشورهای اروپای غربی/ بلوک شرق، شامل: شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین (توجه داشته باشید که شوروی سابق در صدر قطب شرق قرار داشت و پس از فروپاشی بلوک شرق، نام آن به «روسیه» تغییر کرد).
۸۹۱. **گزینه ۲** // بخش اول: نظریه‌پردازان اقتصاد لیبرال / بخش دوم: مالتوس / بخش سوم: ریکاردو
۸۹۲. **گزینه ۱** // شعار نظام‌های سوسیالیستی و کمونیستی: عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت. با این توضیح، گزینه‌های «۱» و «۲» را رد می‌کنیم. نظام‌های سوسیالیستی دو مشکل اساسی داشتند: ۱. از بین رفتن آزادی‌های مادی و معنوی افراد؛ ۲. شکل‌گیری طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی و سازمان یافتن آن بر مدار قدرت.
۸۹۳. **گزینه ۳** // چالش میان بلوک شرق و غرب: ۱. جهانی یا فرمانطقه‌ای بود؛ زیرا آمریکا و شوروی سابق از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز قرار داشتند؛ ۲. درون فرهنگی و درون تمدنی بود؛ زیرا چالش بین آن‌ها از نوع چالشی بود که درون یک فرهنگ و تمدن واحد پدید آمده بود.
۸۹۴. **گزینه ۱** // در سؤال قبل گفتیم که چالش میان بلوک شرق و غرب: درون فرهنگی و درون تمدنی بود؛ پس پاسخ گزینه «۱» است.
۸۹۵. **گزینه ۳** // در زمان بلوک‌بندی شرق و غرب، حکومت پهلوی بر ایران حاکم بود و از بلوک غرب حمایت می‌کرد.
۸۹۶. **گزینه ۳** // دیوار برلین بعد از جنگ جهانی دوم شهر برلین را به دو قسمت غربی و شرقی تقسیم کرد و از نمادهای اصلی جنگ سرد بود.
۸۹۷. **گزینه ۲** // زمان به قدرت رسیدن حزب کمونیست در شوروی سابق: ۱۹۱۷ میلادی. زمان تشکیل بلوک شرق و غرب: طی قرن بیستم / زمان فروپاشی بلوک شرق: ۱۹۹۱
۸۹۸. **گزینه ۳** // نادرست
۸۹۹. **گزینه ۲** // امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است. **گزینه ۱** // نادرست
۹۰۰. **گزینه ۳** // نادرست
۹۰۱. **گزینه ۳** // نادرست - در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی
۹۰۲. **گزینه ۳** // نادرست - فروپاشی بلوک شرق نه غرب **گزینه ۱** // نادرست
۹۰۳. **گزینه ۳** // نادرست
۹۰۴. **گزینه ۳** // نادرست - بلوک غرب، جهان اول/ بلوک شرق، جهان دوم **گزینه ۱** // نادرست
۹۰۵. **گزینه ۳** // نادرست
۹۰۶. **گزینه ۳** // نادرست - جای غیرغربی و غربی عوض شود، درست است. **گزینه ۱** // نادرست
۹۰۷. **گزینه ۳** // نادرست
۹۰۸. **گزینه ۲** // نادرست
۹۰۹. **گزینه ۳** // نادرست - جنگ پدیدۀ اجتماعی است.
۹۱۰. **گزینه ۳** // نادرست - بمباران هیروشیما به دستور آمریکا بوده است.